Morgenstjernen

Organ for

Jesu Kristi Kirke av Sidste Dages Hellige

„Gjør det bekjendt over Land og i By
Herren har talet paany!"

NUMMER 15 | 1. AUGUST 1922 | 1. AARGANG

Herrens bøn.

Av *R. C. Waring.*

Bønnen er nøklen til faderhjertet og derfor skulde vi benytte os av dette og paakalde Gud i al troværdighet og oprigtighet likesom barn beder sine forældre om noget. Naar et barn henvender sig til sin fader eller moder og beder om noget saa er det med forvissning eller haab om at de skal faa hvad de beder om. Hvor mange av os, som voksne, har barnets sindelag og tillid naar vi i en bøn søker naadens trone? Enkelte tror til dags dato at formen, ordene eller længden er det vigtigste og forglemmer at tilliden og hjertets oprigtighet er det som gjælder.

Det var i Kristi dager som det er nu og derfor var det, at Kristus i sin bergprædiken gav til sine diciplèr den bøn, som vi alle kjender som «Fader Vor» eller «Herrens Bøn», i hvilken han lærer dem simpelthen i bønnen, at utelate overflødige ord og at bede om ting som er til gavn for os selv og andre.

Fader Vor eller Herrens Bøn indeholder syv avdelinger eller bønner (se Matt. 6, 9—13). Disse avdelinger er i sig selv bønner, simple og ukunstlede, men dog saa indholdsrike.

Den kristne verden idag, har det som en skik efter at de har sendt op en bøn da at slutte samme med Fader Vor og saaledes mangfoldiggjøre de ord og sier en hel del overflødige ting og forglemmer Jesu ord, naar han

sier: «Og naar I beder skal I ikke ramse op mange overflødige ord, som hedningene, ti de tror at de blir bønhørte, naar de bruker mange ord.» (Matt. 6—7.)

La os betragte Herrens Bøn og lære av ham som er Guds Søn, den store mester og vor forløser.

Den første bøn: «Vor Fader, du som er i himlene; helliget vorde dit navn.»

I brevet til Efeserne, første kapitel 2. til 5. vers, læser vi hvorledes Paulus hilser de hellige med naade og fred fra Gud vor Fader igjennem Sønnen, Jesus Kristus.

Hvormange i den kristne verden idag forstaar betydningen av dette, at Gud, som er i himmelen, er vor fader og at Kristus er vor broder, at vi før denne jords grundvold blev lagt var bestemte, i og ved Kristus, til at delta i arven, som barn og fribaarne?

Skriften sier os ogsaa at «det er det evige liv at kjende Gud og den han utsendte, Jesus Kristus.» Vi som Sidste Dages Hellige har igjennem ny aabenbaring erholdt denne kundskap om Faderen og Sønnen, at de lever og er de samme idag som i gamle dager og vi vet at kundskapen om Gud og den han utsendte, Jesus Kristus er gjengit til jorden for aldrig mere at borttas og igjennem denne kundskap og hvis vi adlyder hans lover skal vi faa det evige liv.

Vi beder ogsaa at Guds navn maa bli helliget.

Enhver av os kjender det andet bud og de fleste av os har i vor barnelærdom hørt at bande eller sverge er synd imot dette bud, men saamangen en glemmer at unødig bruk av Guds navn, i tale saavelsom bøn eller andet er forkastelig og viser liten respekt for guddommen og hellige ting. Følg Kristi rettesnor, som han gav os. Læs «Fader Vor» og se hvor mange ganger Guds navn er nævnt.

Den anden bøn: «Komme dit rike.»

De gamle profetier henfører til Kristus og hans komme, hvorledes han skulde være konge, ja, fredsfyrste og vi læser ogsaa hvorledes de vise mænd fra østen saa stjernen, eller bebudelsen om hans komme, og kom for at finde ham og tilbede ham, som de kaldte, jødernes konge.

La os betragte Kristi liv, hvorledes han gik som en barmhjertig samaritan blandt folket; hvorledes han blev

forfulgt, talt ondt om og tilslut korsfæstet blandt tyve og røvere. Man kan neppe si at hans liv var kongelig efter denne verdens maalestok og ideer. De anerkjendte ham ikke som konge i livet; men i døden gav de ham dette skudsmaal og spikret det til hans kors saa alle kunde læse det. Skudsmaalet var skrevet i tre sprog og lød: «Jesus av Nazaret, Jødernes Konge.»

Hvis Kristus nu hadde fuldendt sit verk og oprettet sit rike for sidste gang, er det saa rimelig at han vilde ha lært sine disciple at bede om Guds rikes komme? Kristus sier ogsaa selv til Pilatus da denne spør ham hvem han er, og om han i virkeligheten er konge. «Jeg er konge, jeg er dertil født og kommet til verden for at vidne om sandheten.» Kristus kom og vidnet om Faderen og forsonet for arvesynden og bragte evig liv til menneskene. Han opfyldte loven saaledes at lovens fordømmelse ikke skulde ramme os og aapnet veien; men han graat ogsaa over folket og tilstanden de var i, at de ikke forstod sin besøkelsestid og han bad Faderen ikke regne dem det til fordærvelse. Som Sidste Dages Hellige vet vi at riket er igjen oprettet i denne sidste husholdning og alle nøkler og gaver henhørende til Guds rike er gjengit ved aabenbaring, at Kristus skal komme til sit tempel og regjere som kongernes konge og herrernes herre indtil han har lagt alle ting under sine føtter og overgit riket til Faderen.

Den tredje bøn: «Ske din vilje som i himmelen saa og paa jorden.»

I himlene, eller Guds og de helliges boliger, vet vi at Guds vilje er utøvet og alt er harmoni og orden og Kristus lærer os her at bede om og se hen til tiden da Gudsfrygtens og fordragelighetens aand skal gjennemstrømme folkene saaledes at opfyldelsen av Guds vilje er centrumet hvorom alt dreier sig; men dette vet I kan ikke ske før alle kommer til enhet i troen og til erkjendelse av Kristi mission og Guds rikes gjenoprettelse i disse de sidste dager.

I verden som et hele og blandt os, som et folk tildels, finder vi at lysten efter det verdslige og det som bringer fornøielse tar overtaket. Jeg tror det vilde være en ypperlig ting, om vi som Sidste Dages Hellige vilde forene os

i bøn om at Guds vilje maatte ske paa jorden som den sker i himlene. Vi vilde kanske derigjennem forkorte plagernes tid og fremskynde millenniet.

Den fjerde bøn: «Giv os idag vort daglige brød.»

Det er saa naturlig for os mennesker, at vi ønsker og beder om ting som vi ikke trænger, og vi ser mange ganger skjævt paa den som har mere end os selv eller som er i en bedre pekuniær stilling; men vi glemmer som regel, at den største rigdom vi kan opnaa er et vidnesbyrd om sandheten, denne indre overbevisning som ikke kan kjøpes for alt verdens gods, men som kun kan erholdes gjennem adlydelsen av evangeliet.

Hvis vi bare kunde lære at bede om det nødvendige til livets ophold og ha tro nok til at utføre hvad som forlanges av os, saa skulde vi se, at Gud ikke glemmer sine; ti han har sagt: «Som dagen er, skal styrken være» og dette gjælder i timelige saavelsom aandelige ting.

Den femte bøn: «Forlat os vor skyld, som vi og forlater vore skyldnere.»

Hvis et menneske gjør os noget imot eller paa en eller anden maate forbryter sig mot samfundet eller den offentlige mening, saa er vi alle saa like i, at vi erindrer dette og altid holder det frem og glemmer eller skyver i bakgrunden, hvad godt han eller hun gjorde. Vi feiler alle i mere eller mindre grad og trænger tilgivelse, og i denne bøn beder vi Gud at behandle os og tilgi os som vi selv tilgir. La os undersøke os selv og se om vi vil staa for dommen, hvis ikke Guds kjærlighet skulde være større end vor og hans tilgivelse saa uendelig langt mere vidtrækkende. Husk Jesus mens han hang paa korset, hvorledes han bad Faderen at tilgi dem som korsfæstet ham, fordi de ikke visste hvad de gjorde, og la os forsøke at tilgi, saa vi kan vente tilgivelse paa hin dag.

Den sjette bøn: «Led os ikke ind i fristelse, men fri os fra det onde.»

I vort daglige liv og hele vor vandring her paa jorden møter vi fristelser eller ting som virker paa os, ikke til det gode, men til det onde. Det er likesom disse impulser er saa meget lettere at følge og vore reflektioner svinder

mer og mer eftersom vi gir efter for disse svakheter og lar dem faa overhaand over os.

Jeg tror vi alle husker, hvorledes Gud lot Satan friste Job, idet han blev fratat alt hvad han hadde, ja, endog hans legeme blev fuldt av sviende saar. Gud tillot Satan at gjøre dette for at prøve Job og se om han var den han erkjendte sig for at være. Hvor mange av os som Sidste Dages Hellige vilde holde fast ved vor bekjendelse, om saadant hændte os, eller hvor mange tar prøvene som de kommer, med et glad hjerte, stolende paa Kristi løfte naar han sier: «Som dagen er, skal styrken være?»

I denne bøn beder vi Faderen om at han vil bevare os fra fristelsenene eller prøvene; men vi maa samtidig erindre, at betingelsene for at vi skal bli bevart ligger i og ved os selv. Hvis vi skyr det som er ondt, daarlig omgang og daarlige steder og beflitter os paa det som er godt og søker god indflydelse, saa er vi berettiget til og kan vente beskyttelse naar fristelsene kommer. Hvis vi ikke opfylder vore pligter, hvor urimelig vil det da ikke være for os at forlange, at Gud skal like fuldt ta vare paa os og beskytte os.

Husk lignelsen om talentene og forstaa at vor bøn er eftersom vi forvalter hvad Faderen gav os, ikke ved at gjemme os og vort talent, men ved at bruke det i det godes tjeneste.

«Ti riket er dit, magten og æren i evighet! Amen.»

Her summerer vi alt vi har sagt og bedt om. Vi erkjender ham, Faderen, som eier av riket, dette rike som vi bad om i den anden bøn. Dette rike som Jesus grundla, men som paa grund av folkenes blindhet var borttat fra jorden, men gjengit i disse de sidste dager ved aabenbaring av Faderen og Sønnen til Joseph Smith. Dette rikes evangelium er det vi som Sidste Dages Hellige forkynder til verden idag og vi bærer vidnesbyrd til alle stammer, slegter, tungemaal og folk, at Jesus er Kristus, at han er Faderens enbaarne søn og verdens frelser og at Joseph Smith var en sand Guds profet og mottok fra Faderen, gjennem Jesus Kristus det Hellige prestedømme med alle dets nøkler og gaver og igjen oprettet det rike

som Kristus led og døde for at bringe til verden. Derfor kaldes ogsaa dette verk for Jesu Kristi Kirke av Sidste Dages Hellige.

Jesus Kristus er hovedhjørnestenen og skal regjere som kongernes konge og herrernes herre, indtil han har lagt alle ting under sine føtter. I det første brev til Korinthierne, 15. kap. og 28. vers læser vi:

«Men naar alt er ham underlagt, da skal og Sønnen velv underlægge sig ham som la alt under ham, for at Gud skal være alt i alle.»

Som Sidste Dages Hellige tror vi dette vil ske og vi erkjender at Faderen tilkommer magten og æren i al evighet

Jeg har hørt nogen kritisere os, fordi vi ikke brukte Fadervor i vore bønner; men jeg tror og vet at vi, som et folk, forstaar betydningen av denne bøn og av Kristi ord naar han sa til sine discipler: «Derfor skal I saaledes bede», at da han gav dem Fadervor, gav han denne bøn som et eksempel, en rettesnor, som de og vi alle skulde følge, ikke det døde bokstav, men aanden. Han lærte os at bede om ting som var til gavn for os selv og andre og samtidig at holde sandheten op for vore øine, saa vi ikke skulde glemme den.

Maatte vi alle søke efter sandheten, og maa vi som har fundet den, holde fast ved den; ti den alene vil bringe os evig liv.

Nadverens sakramente.

Av *Joseph S. Peery.*

I Johannes 6 kap. 53 vers finder vi Frelserens ord saaledes: «Uten I æder Menneskens Søns kjød og drikker hans blod, har I ikke liv i eder.» Derefter følger den velsignelse, der følger med at nyde nadveren: «Den som æder mit kjøt og drikker mit blod, har evig liv, og jeg skal opreise ham paa den ytterste dag.»

Ved at nyde av dette sakramente har vi Frelserens løfte om at hans aand vil være med os. Langt kostbarere end nogen jordisk eiendom er Herrens aand. Hvis vi holder os væk fra nadvermøtene vil vort aandsliv sløves,

og vi vil være som døde materialer. Vore barn gjør hvad vi gjør. De følger os. Hvor nødvendig er det da ikke, at vi tar vore barn med til nadvermøtene, hvor de ogsaa kan lære aandslivets glæder at kjende.

En broder sa engang til nogen der besøkte ham i hans hjem: «Vil I overvære nadvermøtet hos os?» De samtykket heri. En ædel gave tilbød han dem i Mesterens aand, der fulgte med dem. Vi kan bedst tjene Herren ved at betjene hans barn, og den bedste maate hvorpaa vi kan betjene hans barn er at lede dem til evig liv.

Frelseren har kjøpt os med sit blod. Han frelser os fra graven. Det mindste vi kan gjøre er at tænke paa hans storartede tjeneste for os — hvilken tjeneste vi umulig selv kan utøve. Vi er skyldige til at erindre ham. Ved at erindre ham ved nadverbordet vil vi tilta i renhet, i styrke til at motstaa det onde og i kraft til at gjøre det gode. Ved dette sakramente vil Frelseren velsigne os med sin aand, og ved at komme i besiddelse av hans aand vil vi føle en glæde som verden ikke kjender, en glæde der bringer velsignelse til os selv og til alle vi møter. Vi tillægger os materialer for de evige boliger. Formedelst hans aand, kan intet hindre vor fremgang.

Naar vi har dette herlige løfte for at delta i dette sakramente, hvorledes kan da nogen forkaste anledningen ved at være væk?

En mor gik til nadvermøtene og tok sine barn med sig. Nu, paa sine gamle dage har hun den tilfredsstillelse at se alle sine barn som aktive arbeidere i kirken.

En anden god mor gik til disse møter uten sine barn. Derved mottok hun aandelig liv, hvilket hun tilbakeholdt for sine barn. Nu har hun den sorg at se sine barn gaa paa verdens stier.

«Undervis den unge om den vei han skal vandre; ogsaa naar han blir gammel skal han ikke vike fra den.»

(Salomos Ordsprog 22,6.)

Oversat fra «Improvement Era»
av Borghild Nilsen, Drammen.

Aandernes foruttilværelse.

Av ældste *Emil Evensen,* Narvik.

Følgende ord av ældste James Talmage gir en meget grei og karakteristisk fremstilling av loven om foruttilværelsen:

«Vi tror, at menneskene bokstavelig talt er Guds aandelige barn; at likesom Kristus hadde en tilværelse hos Faderen, før han kom til jorden for at paata sig et kjødelig legeme og for at leve og dø som et menneske efter den forut bestemte forløsningsplan; saaledes har ogsaa ethvert barn, der fødes til verden, hat en aandelig foruttilværelse, før det indgik i denne dødelige prøvestand. Vi paastaar, at denne lære er fornuftig, bibelsk og sand, og at fødselen ikke mere er sjælens begyndelse end døden dens endeligt.

Ingen anden læresætning er vel neppe blit mere misforstaat end skriftens fremstilling om aandernes foruttilværelse.

Naar vi taler om menneskets aand, maa med kraft understrekes, at det ikke alene dreier sig om den livsaande som skaberen indblæste i menneskets næse, men om den aand guderne tok og satte i mennesket, hvorefter dette «blev til en levende sjæl». (Abrahams bok 5 k. 7 v.). Profeten Joseph Smith sier, at «aanden er lik legemet», og det er denne aand vi gjennem nærværende vil beskjæftige os med.

Ingen bibeltroende vil vel benegte, at Frelseren hadde en meget ophøiet og fremtrædende tilværelse hos Faderen før sin fødsel til jorden. Følgende ord av Johannes bekræfter dette: «I begyndelsen var ordet og ordet var hos Gud, og ordet var Gud. Og ordet blev kjød og bodde iblandt os.» Skriftene vidner om ham, og sier endvidere, at han er «Faderens førstefødte i aanden, og enbaarne i kjødet».

Som Guds barn, skapt i hans billede eller lignelse, skulde det synes fornuftig, at ogsaa menneskene har hat en aandelig foruttilværelse. Idet Herren taler til Job, sier han: «Hvor var du, da jeg grundfæstede jorden, sig frem,

hvis du har indsigt. Hvorpaa blev dens pillarer nedsænket, eller hvor laa dens hjørnesten — medens morgenstjerner sang tilhope, og *alle Guds barn* ropte av fryd». Job. 38. 4—7. Hvem var disse Guds barn, som frydet sig saaledes, dengang jordens pillarer, som Herren billedligt uttrykker sig, blev nedsænket? Utentvil var det de menneskeaander som derigjennem saa en leilighet til at fødes til verden, for at indhøste de erfaringer og den kundskap som ikke kunde opnaaes uten en gjennemgaaen av dette jordiske liv.

«I en hensigt vis og herlig har du mig
paa jorden sat,
himmelsk byrd og slegt og venner,
alt er skjult i glemslens nat.»

sier Eliza Snow saa vakkert i en av sine sanger.

«Og vi vilde prøve dem (aanderne) dermed og se om de ville gjøre alt, hvad som helst Herren deres Gud skal befale dem.» (Abraham 3. 25).

Vor nærværende tilværelse er betitlet «den anden prøvestand», idet de som holdt den første, skulde bli tildelt det privilegium at faa et legeme av kjød og ben.

De oprørske aander som ikke holdt sin første prøvestand, blev nedstyrtet, og er avskaaret fra at iklæde sig et jordisk legeme, som sit eget.

Abraham sier om de aander som var tilstede dengang planerne for jordens tilblivelse blev drøftet: «Og Herren hadde vist mig Abraham, fornuftvæsnerne, som var organiserte før verden blev, og blandt disse var mange av de ædle og store. — — — — Og han sa til mig Abraham: Du er en av dem, du blev utvalgt før du blev født.» (Abraham 3. 22—23).

Bibelen bekræfter dette, idet Herren taler til profeten Jeremias, følgende: «Før jeg dannet dig i moders liv *kjendte* jeg dig; før du utkom av moders skjød helligede jeg dig; jeg beskikkede dig til en profet blandt folkene.» Jer. 1. 5.

At apostlene paa Frelserens tid hadde kundskap om foruttilværelsen, fremgaar meget klart av beretningen om den blindfødte. «Hvem har syndet, *denne* eller hans forældre, at han er blindfødt?» (Joh. 9).

Hvorledes kan en blindfødt ha syndet, — hvis vi vil forutsætte at hans mangel paa syn var en straf for begaat synd, — uten at det maa indrømmes at denne har været begaat i foruttilværelsen.

Hvis disciplene hadde manglet holdning og forgrepet sig gjennem dette spørsmaal vilde Frelseren straks ha rettet paa deres begrepsforvirring; men hans svar lyder alt andet end det, idet han paa sin sædvanlige belærende maate sier: «*Hverken* har *denne* syndet, eller hans forældre.» Læren om foruttilværelsen er isandhet «fornuftig, bibelsk og sand».

Den fremstiller menneskets tilblivelse i tilværelsen, ikke som en ren tilfældighet, men som følge av en forut avfattet plan, hvorved de lydige aander, der er avlede som sønner og døtre av Gud, skulde fødes som mennesker, og bli Gud lik, idet de skulde lære at kjende forskjellen paa godt og ondt. Og i denne forbindelse kan tilføies at «hvor langt ind i fremtiden det end maatte være, hvilke tidsaldre der end maatte svinde, hvilken evighet der end maatte hengaa, førend et individ, som nu lever i dødelighetens land, kan naa op til guddommens herligste intelligens og herlighet, — bærer mennesket i sin sjæl saadanne fuldendelsesmuligheter». (Mormonismens filosofi side 8). Det dødelige livs tidsrum er kun et utviklingstrin i sjælens løpebane, der adskiller den forutgaaende evighet fra den efterfølgende. Og denne dødelige tilværelse er en av Faderens store gaver til sine aandelige barn, der gir dem leilighet til en uindskrænket utøvelse av deres fri vilje, ret til at møte fristelser og motstaa dem med deres vilje samt leilighet til at vinde ophoielse og evig liv.

Filosofien og evangeliet.

Av ældste *J. H. Ward.*

(Fortsættelse).

Ved et overblik over verdenshistorien, finder vi, at de bøker, som i en samlet form kaldes skrifter, i alle tidsaldre har utøvet en kontrollerende indflydelse paa men-

neskenes skjæbne. Deres lærdomme er med glæde læst av barnet og med taalmodighet overveiet av filosoferne. Deres praktiske visdom har i oldtiden veiledet de viseste konger i deres domfældelse, og endnu lærer de den ringeste bonde hans pligter mot hans naboer. Deres værdifulde forjættelser har oplyst oldtidens profetiske øine; de synges endnu av moderen ved vuggen og av den forældreløse ved graven. Her, tusener av mil fra det sted, hvor det først blev aabenbart i et sprog, der var ukjendt saavel i Jerusalem som paa Cumorah, styrer de likesaa kjærlig og kraftig som paa deres oprindelige jordbund.

La os, med alle disse tydelige kjendsgjerninger i betragtning, erkjende os om oprindelsen av denne bok, der har frembragt saadanne resultater. Ved at undersøke Bibelen finder vi den sammensat av et antal forskjellige avhandlinger, skrevet av forskjellige forfattere paa forskjellige tider, nogen deler femten hundrede aar før andre. Vi finder ogsaa, at den behandler verdens første begyndelse, før mennesket var skapt, og omhandler saker om hvilke vi ikke har nogen autentisk historie. Atter finder vi deler som skildrer tildragelser, der paa tusener av steder er i sammenhæng med Medopersernes, Makedoniens og Roms rikers historier, om hvilke vi har flere troværdige beskrivelser. Den i disse arbeider givne fremstilling saa langt tilbake, som den henviser til bibelske emner, stemmer i enhver henseende overens med den bibelske beretning. Indskriptioner paa monumenter og oldtidens mynter har endvidere ofte stadfæstet omdisputerte historiske spørsmaal og er uforandret fundet at være i overensstemmelse med skriftens fortællinger. Det fortælles f. eks. i Ap. Gj. 16, 12, at Paulus reiste «til Filippi, hvilken er den fornemste stad i den del av Makedonien, og en romersk koloni». «Nu» sier de vantro: «Grækenland» var paa den tid et erobret land, og det var imot romernes sædvane at anlægge kolonier av romerske indbyggere i erobret land. Derfor maa vi slutte os til at Det Nye Testamentes beretning er korrekt.»

Tidligere synes dette meget antagelig men for faa aar siden blev der dannet et videnskabelige selskap med det

formaal at utgrave flere av de østlige steders ruiner, iblandt andre blev Filippi ogsaa gjenstand for opmerksomhet. Ved utgravningen av en av ruinerne fantes en ældgammel mynt, der paa overflaten har et billede av en romersk keiser omgit av følgende inskription: »Phillippi Colona Claudius Imperator», hvilket betyr: «Kolonien Pilippi, Claudius værende keiser.»

Her har vi en ældgammel romersk mynt, som bærer sandheten av Guds ord. Fremdeles kan vi ved hjælp av denne mynt forstaa den fulde betydning av de fem sidste vers av Ap. Gj. 16. kapital, som tidligere syntes ufor staaelig. Vi kan saaledes ogsaa til en viss grad fatte den skræk, som Filippis øvrighet fik, da den erfarte at Paulus og Silas ogsaa var romere.

Dag efter dag, eftersom videnskapens utforskninger skrider fremad, hører vi om forøkelser av bekræftelser for bevislighetene. Hvert aar bringer nyt lys over orientalske sædvaner og skikke, mens vi mottar uventede vidnesbyrd om inspirerte skribenters nøiagtige punktligheter fra Ninives ruiner og Ægyptens begravelsespladser. Den beskyldning, at skriftene indeholder mysterier eller fremstillinger, som er vanskelige at forstaa, er i virkeligheten et av de sterkeste beviser for deres guddommelige utspring og myndighet. En lærers ord blir ofte misforstaat av elevene, fordi elevenes sind ikke er tilstrækkelig utviklet til at begripe dem. I sandhet, det blir somme tider fuldstændig misforstaat av denne aarsak. Saaledes kan det ogsaa formodes, at den fulde betydning av den guddommelige meddelelse til tider vilde overskride den tildels utviklede mands aandsevne. De tanker og metoder, den uendelige visdom uttrykker i tydelige menneskelige ord, maa somme tider forbli uutgranskelige. Uagtet alt dette kan sies i henhold til mediets svakhet, hvorved den guddommelige vilje er blit aabenbart, finder vi allikevel at skriftene er i forunderlig overensstemmels med utviklingen av sandhetene, der er kommet til mennesket i den fremadgaaende tidsalder. Videnskapen har aldrig med held motstaat overensstemmelsen av skriftene, naar de var rigtig utlagte. Vi læser i 1. Mosebok, 1 kap. et ut-

drag angaaende verdens skabelse. Indtil de nyeste tider var det almindelig at lære fortællingen om himmelens og jordens skabelse i 6 dager, hver paa 24 timer, og utførelsen av arbeidet sattes nogen faa aarstusener tilbake i tiden. Disse fremstillinger var gjældende, da vor Bibel blev oversat paa engelsk. Siden den tid er flere videnskaper opstaat, hvilket kaster et klarere lys over verdens skabelseshistorie, og dersom kong Jakobs oversættere skulde utføre deres arbeide idag, vilde de se betydninger i Moseboken, som verden ikke hadde drømt om for to hundrede aar siden; de vilde ha skrevet oversættelsen en liten smule anderledes for at gjøre den mere overensstemmende med det oprindelige hebraiske. (Winchells Reconcilation, page 357).

Har vi ikke her et av de tydeligste beviser paa den saakaldte kristne kirkes totale apostasi? Dersom oversætterne hadde været i besiddelse av den Helligaand, vilde de ikke ha hat nogen vanskelighet ved at oversætte de ord og tanker, som av den samme aand, var dikterte til seerne og profetene i forbigangne tider. Desuten vilde vi ha hat en oversættelse der hadde forsynet os med nøklen til at skjeldne den sande kundskap fra den falske. I første Mosebok findes en beretning, til hvilken, dersom den blir rigtig forstaat, de sidste videnskabelige optagelser passer fortræffelig. Denne omstændighet alene burde endog for skjeptikere være et sterkt vidnesbyrd om dens guddommelige oprindelse. I tidsaldre før den moderne videnskaps fødsel var der den største tilbøielighet hos menneskelige forfattere, at gjøre de mest feilagtige fremstillinger angaaende den naturlige verdens fænomener. Men i virkeligheten var nogen av deres beretninger hævet saa høit over den høieste menneskelige kundskap i alle de forbigangne tidsaldre, ja endog over det nittende aarhundredes pralende visdom, at vi først nu begynder at forstaa dem. Den eneste maate hvorpaa vi kan lære de ting at kjende der er utenfor vor synskreds, er ved at erkyndige os om dem, og samle beviser angaaende dem. Alle oplysningens, civilisationens, lovens og frihetens velsignelser er kommet til os ved en fylde av paalidelige vidnesbyrd. Der er

maaske ikke en mand i live som deltok i slaget ved Quebec, i leiren ved Wally Forge, eller som har hørt Washington holde sin avskedstale; allikevel er det en kjendsgjerning at disse ting forefaldt, saaledes som de er meddelte. Faa personer er nu ilive som har set Washington, og dog er ingen i tvil om at han har levet. Det er likesaa let at opnaa visshet angaaende Bibelens historie som at opnaa visshet angaaende Amerikas historie. La os begynde med den nærværende tid og nøiagtig gaa tilbake i erindringen til den tid, da Det Nye Testamente blev skrevet. Vi antar at der kun er faa personer saa uvidende som en vantro foredragsholder, vi en gang hørte. Paa spørsmaalet: «Hvem samlet skriftene?» svarte han efter nogen betænkning: «Det Amerikanske Bibelselskap.» Undertiden hører vi vantro si, at keiser Konstantin sammenkaldte en kirkeforsamling, og i denne utvalgte flere raadgivere, der samlet Det Nye Testamente i det fjerde aarhundrede. Vi kan neppe forundre os over, at denne beretning stammer fra dem, der betragter den katolske kirke som kristenhetens repræsentant. Konstantin, den mand som hadde myrdet to av sine sønner, og som i et bad kvalte den hustru, der fuldstændig satte sin lid til ham, i sandhet, han var en værdig repræsentant for den kirke som apostelen Johannes kalder «moderen til skjøger og al vederstyggelighet paa jorden». Endnu kan det ikke nytte at spørre, hvordan det er gaat til at denne morder, som hadde gjort sig strafskyldig endog blandt Roms hedninger, paa grund av sin forbrydelse kunde bli istand til at diktere ordene til en saa ophøiet dydslære som findes overalt i Det Nye Testamente. Den vantro Gibbon forsøker at forklare for os dette og sier til os:

«De første kristnes strenghet, renhet og nidkjærhet, deres gode tugt, deres tro paa legemets opstandelse og den almindelige dom, samt deres overbevisning om, at Kristus og hans apostler utførte mirakler, hadde vundet mange tilhængere.» Men hvordan gik det til, at de kom i besiddelse av denne tro, renhet og nidkjærhet? Netop som om vi vilde erkyndige os om, hvordan Chicagos brand opstod, og man svarte os at det brændte meget hurtig

fordi der var meget varmt. Hvad vi ønsker at kjende, er hvordan det gik til, at de letfærdige grækere, utesvævende asiater og krigerske romere paa en gang blev rene og antok en tidlig kristens ydmyge liv. Hvad var det, som indplantet troen om dommen paa disse hedenske spotteres sind? Gibbon antar, at kristendommen var tilstrækkelig velklingende til at det kunde ha politisk betydning for keiseren at bekjende sig til den, og likeledes at den var sterk nok til at kunde sikre hans lykke.

Saaledes var ifølge en vantro skribents antagelser de kristne allerede den gang temmelig talrike, og det lyder likesaa urimelig at Konstantin den store samlet Det Nye Testamente, som om alle New Yorks besværtere, nævefegtere og dagdrivere var forsamlet i det store tabernakel i Salt Lake City og sammensatte aabenbaringen i Lærdommens og Paktens bok, der allerede hadde været antat og troet av de hellige i over femti aar.

Dersom vi paa den anden side raadfører os med nogen eller alle de manuskripter som omtales av Mosheim, Neander eller Lardner i deres forskjellige kirkehistorier finder vi, at der var tusener, ja millioner som trodde paa en lærer sendt fra Gud der var fremkommen i Palæstina og hadde lært den religion, som de hadde antat, og utført vidunderlige mirakler, saasom aapnet de blindes øine, helbredet spedalske og opreist de døde. De trodde at denne lærer var blit dræpt under Pontius Pilatus, en Romersk landshøvding, og atter opreist fra de døde, at han hadde talt til flere hundrede mennesker og var gaat ind og ut iblandt dem i henved seks uker efter sin opstandelse, at han var opfaren til himmelen i flere vidners nærværelse og hadde lovet at han vilde komme igjen i himmelens skyer, opreise de døde, og dømme enhver efter sine gjerninger. Fremdeles beskikket han tolv av sine staldbrødre til at prædike hans religion til verden; disse og deres efterfølgere døde efter en forfølgelse, og efter at ha gjennemgaat forskjellige torturer, men den uforsakthet hvormed de gjennemgik disse trængsler bevirket, at et stort antal opgav deres avgudsdyrkelse og annammet kristendommen trods pøbelens raserier og de romerske loves straffer. Siden, da for-

følgelsen hadde ødelagt et stort antal av dem og efter at de hadde tapt den guddommelige myndighet og prestedømmet, samledes de i forskjellige raadsforsamlinger for at avgjøre deres uenigheter. Disse, langt fra at gi troværdighet til Det Nye Testamentes bøker henviste derimot til disse bøker som beviser og autoritet.

Vi finder atter hundrede aar før Konstantins tid, en berømt vantro skribent, men en vellystning ved navn Celsus, der omdisputerte det nye testamentes lærdomme, fordi de var i motstrid med hans sanselige lyster og i sine verker henviser han ofte til Det Nye Testamente. Saa talrike er hans henvisninger at granskeren alene fra dem kan erhverve sig den kristne religions vigtigste kjendsgjerninger.

Ordsprog.

At kræve frihet for sig selv og negte andre den, er definition paa despotisme.

E. Laboulaye.

Ingen er større slave end den, som anser sig for at være fri uten at være det.

J. W. Göthe.

Det er ikke sjelden, at et menneske sælger sin ære for et ærestegn.

F. Jacobi.

INDHOLD:

Herrens bøn	225	Filosofien og evangeliet . .	234
Nadverens sakramente . .	230	Ordsprog	240
Aandernes foruttilværelse .	232		

Utgit og forlagt av AUG. S. SCHOW, Osterhausgt. 27, Kristiania.

Trykt i Arbeidernes Aktietrykkeri, Kristiania.